

Lov angaaer, er af en ganske anden Beskaffenhed end den, som hører til at bedømme Spørgsmaalet om Erstatningen; det gaaer ind under de almindelige Lovgivningsprincipper, hvorfors jeg forventer, at andre af Thingets ærede Medlemmer, saafremt det vil være nødvendigt, ville hjælpe mig med Hensyn til dette Punkt.

Lunde: Jeg finder det ganske naturligt, at der fra Statens Side føres Control med, hvad der vedkommer det store Publicum, og naar det er nødvendigt, at der da paalægges vedkommende Eier eller Bruger af Dampskibet og andre saadanne Maskiner en vis Byrde, som er uundgaaelig, for at Bestielsen kan finde Sted; men det forekommer mig, at man gaaer forvidt, naar man uden gyldig Grund standser Virksomheden for en Maskineier, og man da ogsaa vil paalægge ham det Tab, som derved forarsages ham, og som kan være meget betydeligt. Det er hovedsagelig paa Grund deraf, at jeg har været med at foreslaae dette Tillæg til § 25. Enhver saadan Standsning f. Ex. af et Dampskib kan jo som nævnt have et meget betydeligt Tab til Følge, thi det er ikke nok med det reelle Tab, som strax paafølger, naar Skibet er bestemt til at skulle afgaae til en vis Tid og bliver forhindret deri, men det koster tillige en vis Skygge paa Skibet, dets Maskineri eller hele Soliditet, som gjør, at det i Fremtiden vil tabe i Søgning, dersom der er Concurrence med andre Skibe. Jeg troer saaledes, at der er stærk Opfordring til at anvende den størst mulige Forsigtighed fra Skjønsmændenes Side, og at paalægge dem om muligt et Baand; men jeg troer ikke lettelig, at der kan tænkes noget Andet, end at lade vedkommende Eier være fri for at bære det Tab, som maatte paafølge af den retlige Standsning i Driften. Jeg troer, at der er saameget mere Anledning dertil, som jo denne Udgift for Statskassen ikke kan være af nogen Betydning, medens den for den enkelte Eier kan blive temmelig byrdefuld. Naar den ærede Ordfører har talt om, at det ikke fandt Sted i andre Lande, saa forekommer det mig, at, førend man drager Slutninger fra andre Lande, maa man først være fuldkommen paa det Rene

med, om alle Forhold er lige, om vi nævnlige f. Ex. have ligesaa duelige Skjønsmænd, som der findes i andre Lande, og om Embedsmændene heri Landet i det Hele taget ere underkastede en saadan Ansvarlighed, som det viser sig, at Embedsmændene i disse andre Lande ere — kun under Forudsætning af, at alle disse Forhold ere lige, kunne vi drage Slutninger fra, hvad der finder Sted i andre Lande; men, som Forholdene ere her hos os, forekommer det mig, at der kunde være megen Opfordring til at sikkre de vedkommende private Eiere, at de ikke lide et Tab, som de ikke have forskyldt. Er der Feil ved Maskineriet, og er Standsningen saaledes begrundet, kan man naturligviis ikke tale om nogen Erstatning, det følger af sig selv; men der er kun Spørgsmaal om, naar en unyttig Standsning finder Sted, og et unødvendigt Tab paaføres Noget, om da den vedkommende Eier skal bære dette Tab, eller om Staten, fra hvem man maa forudsætte at den urigtige foreløbige Dom er udgaaet, selv skal bære Tabet. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale Forslaget.

Ordføreren: Jeg maa oprigtigt tilstaae, at jeg ikke strax fattede, hvor farligt dette Forslag var, men nu bliver jeg først gjort opmærksom paa det af den ærede Forslagsstiller. Det gaaer nemlig ikke blot ud paa at give Erstatning for den Fortjeneste — jeg vil holde mig til dette Exempel, som det i Reglen kraftigste, uagtet der kunde være mange andre Tilfælde, hvor det maaskee kunde gaae ligesaa vidt — Dampskibet efter vedkommende Rheders Opgjørelse kunde have havt i den Tid, det er blevet standset; men det gaaer tillige ud paa at give Erstatning for Kreditspilde. Jeg vil nu antage, at der f. Ex. ere to Dampskibe, som fare paa den samme Route, og at Dyrigheden finder — det kan den godt finde, og jeg maa bede den ærede Forslagsstiller vel at lægge Mærke til, uden at der behøver at være ond Villie med i Spillet — finder, at der er skellig Grund til at underkaste det ene af disse Dampskibe, men ikke det andet en extraordinair Undersøgelse; der kan virkelig have været skellig Grund dertil, og dog kunne Synsmændene komme til det Resultat, at, uagtet der var tilstrækkelig